

VALSTYBINĖ LIGONIŲ KASA
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

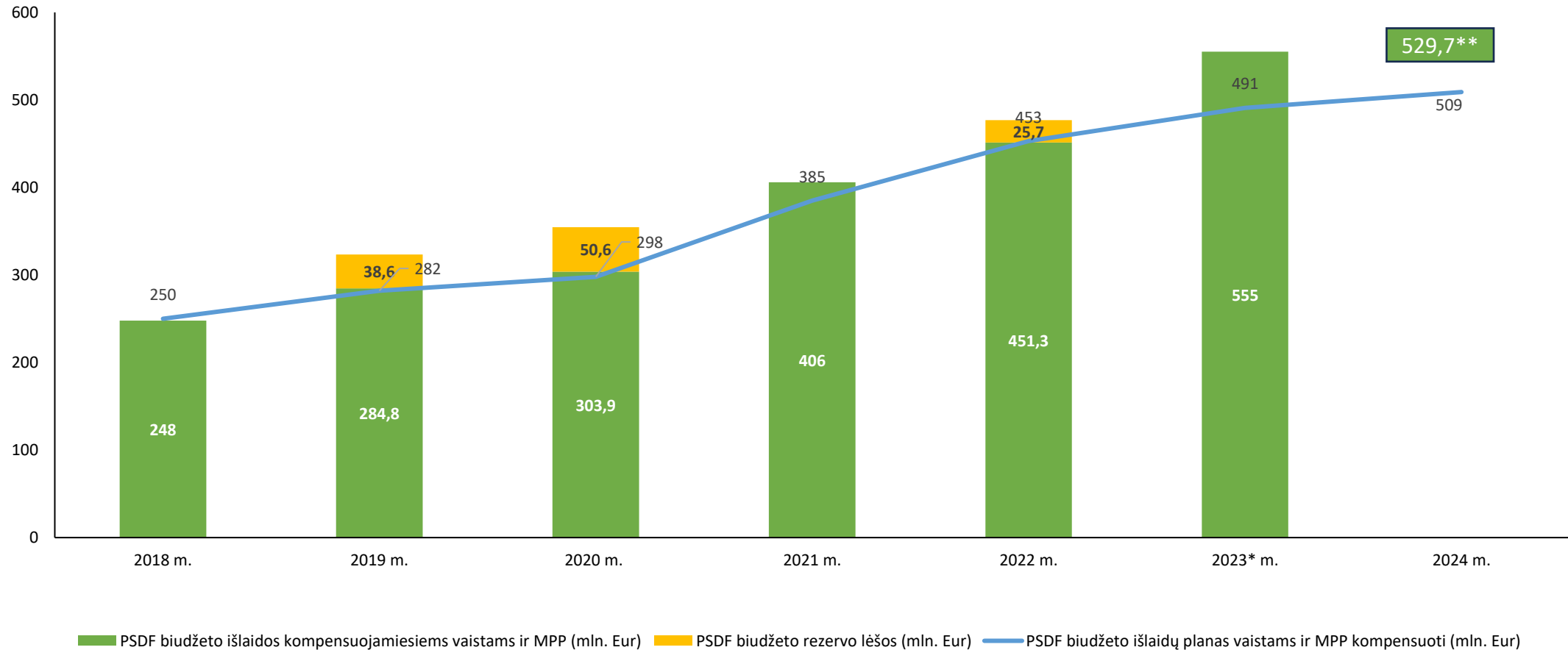
Kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių kompensavimo aktualijos 2024 m. pacientų organizacijoms

2024-11-12

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos

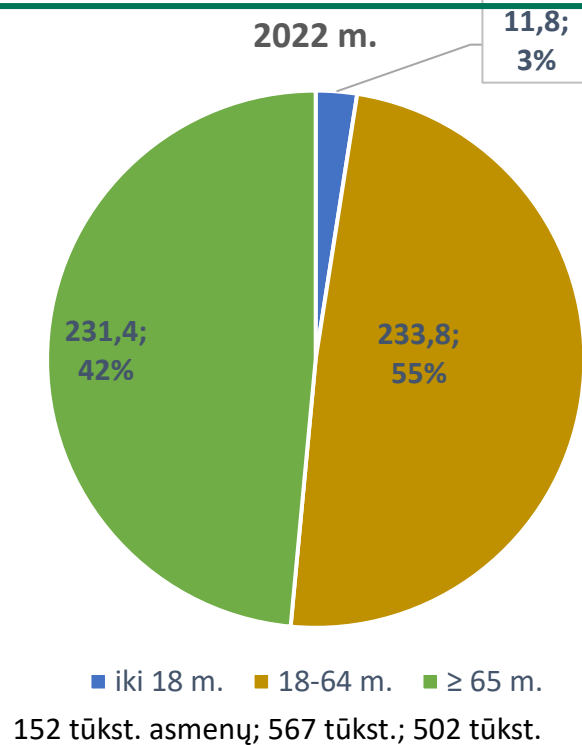
Nuosekliai didėja PSDF biudžeto išlaidos vaistams ir MPP kompensuoti, įskaitant padengiamą pacientų priemoką

2023 m. padengiamų priemokų suma* - 26 mln. Eur

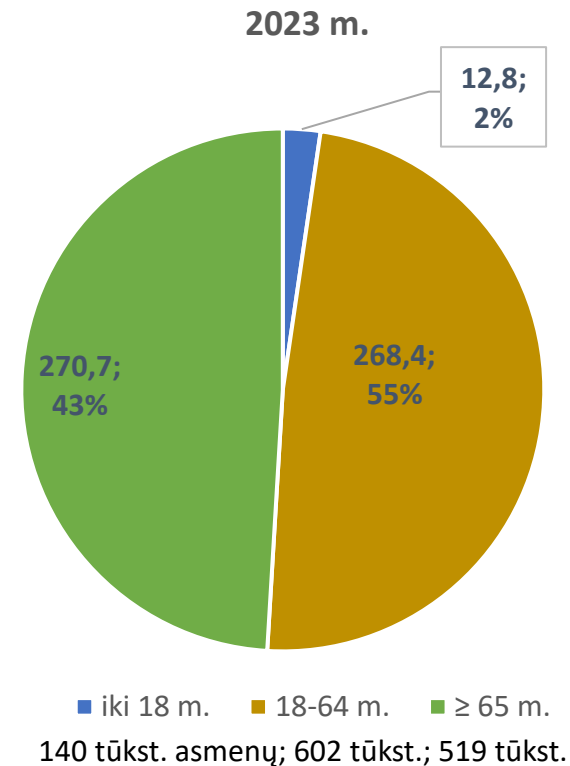
*įskaitant padengiamas paciento priemokas (PPP), ** su PSDF biudžeto rezervo lėšomis

Augant vartojančių kompensuojamuosius vaistus pacientų skaičiui, PSDF biudžeto išlaidų, vaistams ir MPP, įskaitant padengiamas pacientų priemokas, sumos (mln. Eur) pasiskirstymas pagal amžiaus grupes išlieka toks pats

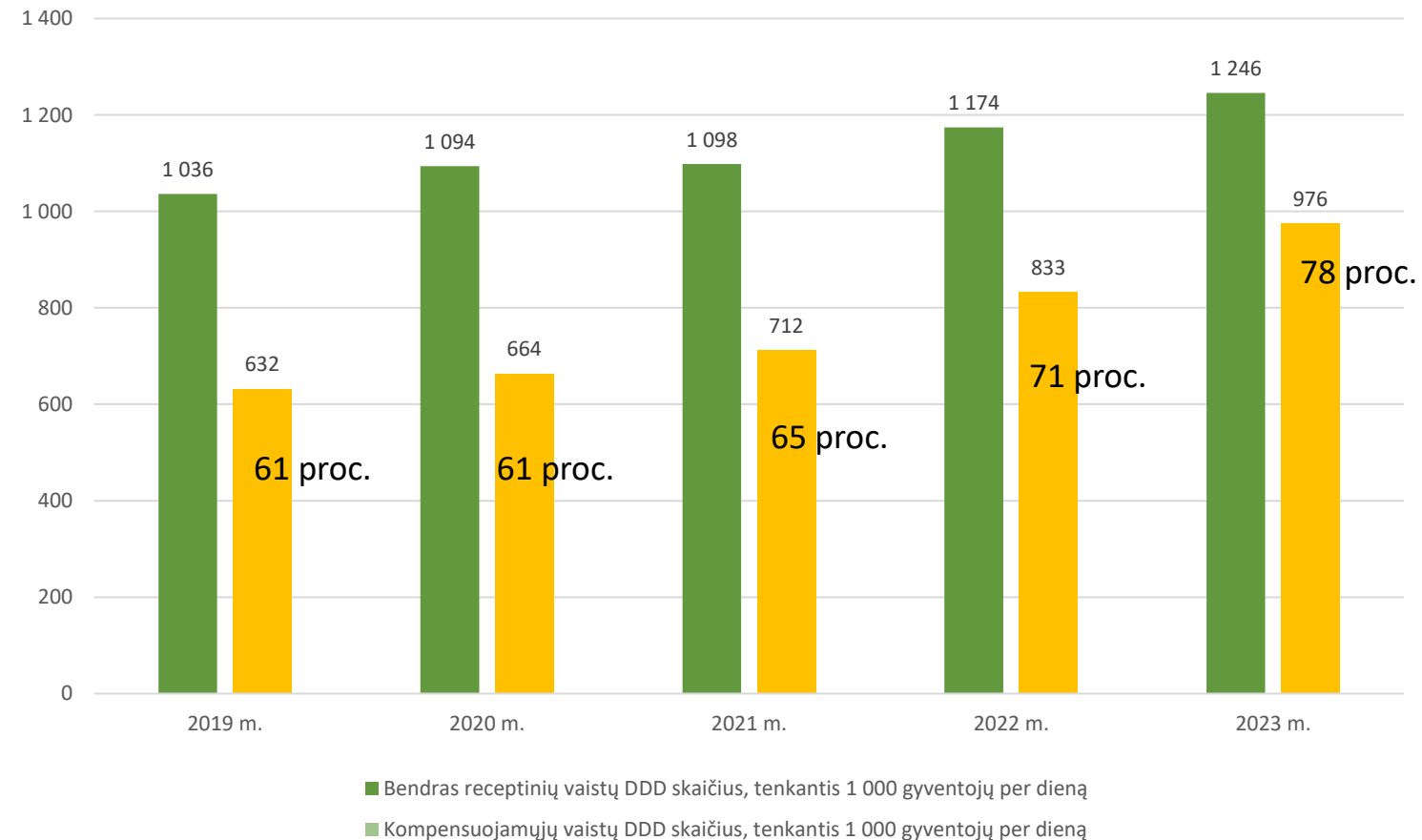
2023 m. kompensuojamuosius vaistus ir MPP vartojo apie **1,24** mln. pacientų t. y. **43,5** proc. visų Lietuvos gyventojų, palyginimui **2022 m.** tai sudarė **1,2** mln. pacientų t. y. **42,9** proc. visų Lietuvos gyventojų

2023 m. PSDF biudžeto išlaidos kompensuojamiesiems vaistams ir MPP, įskaitant padengiamą pacientų priemokos sumą, sudarė beveik **552** mln. Eur, atitinkamai **2022 m.** – **477** mln. Eur

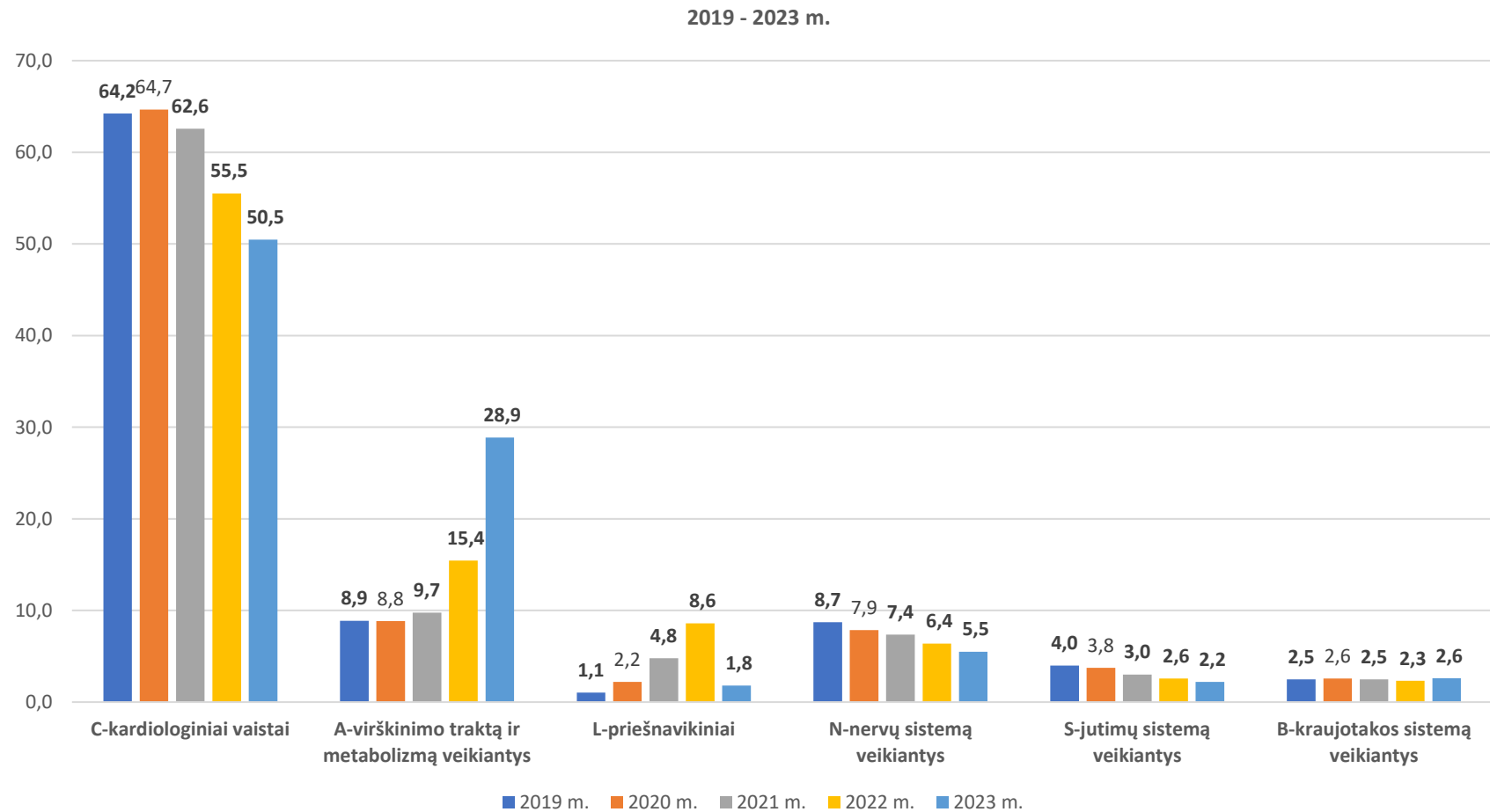

2023 m. Lietuvoje buvo draudžiamieji beveik 83,9 tūkst. ukrainiečių, per 2024 m. 10 mėn. draudžiamųjų yra 76,8 tūkst. ukrainiečių

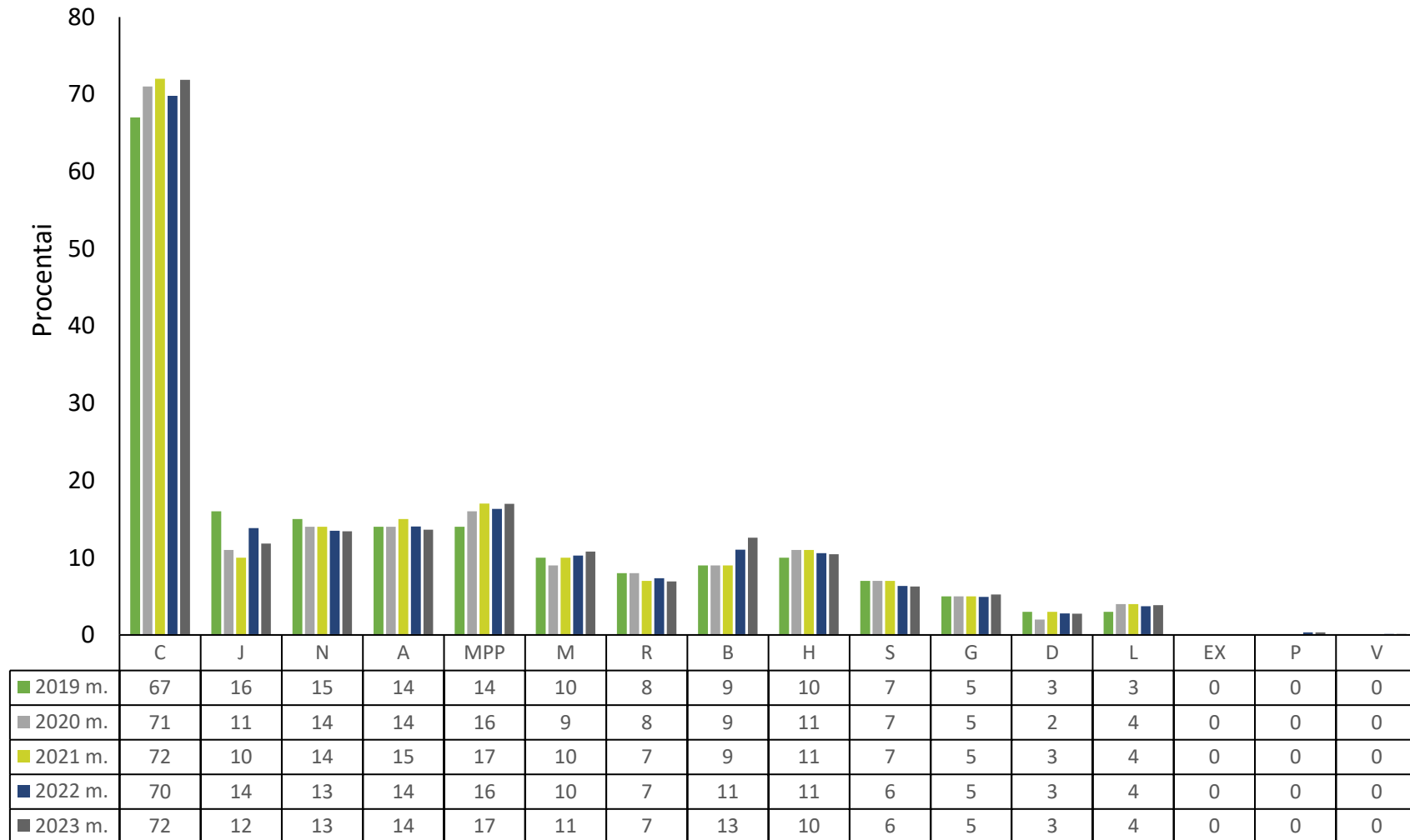
2023 m. PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamų receptinių vaistų vidutinių terapinių dozių (DDD) dalis pasiekė 78 proc., lyginant su visų receptinių vaistų DDD skaičiumi

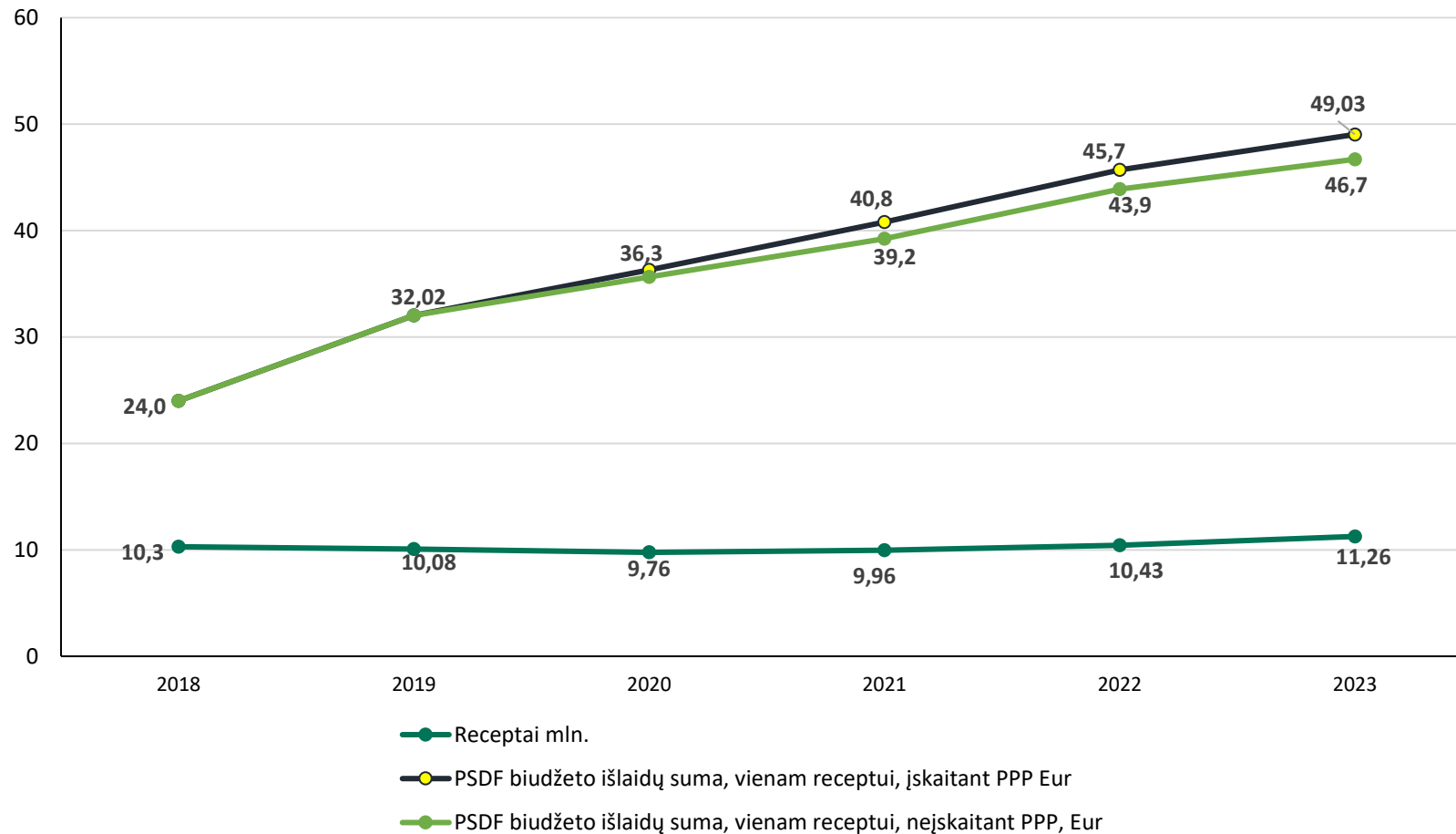
Daugiau kaip pusę metinio vidutinių terapinių dozių (DDD) skaičiaus 2023 m. suvartojo kardiologinius vaistus, vartojantys pacientai, proc.

Didžiausią 2019 – 2023 m. pacientų, įsigijusių kompensuojamuosius vaistus ir MPP, skaičiaus procentinę dalį sudaro kardiologinius vaistus vartojantys pacientai

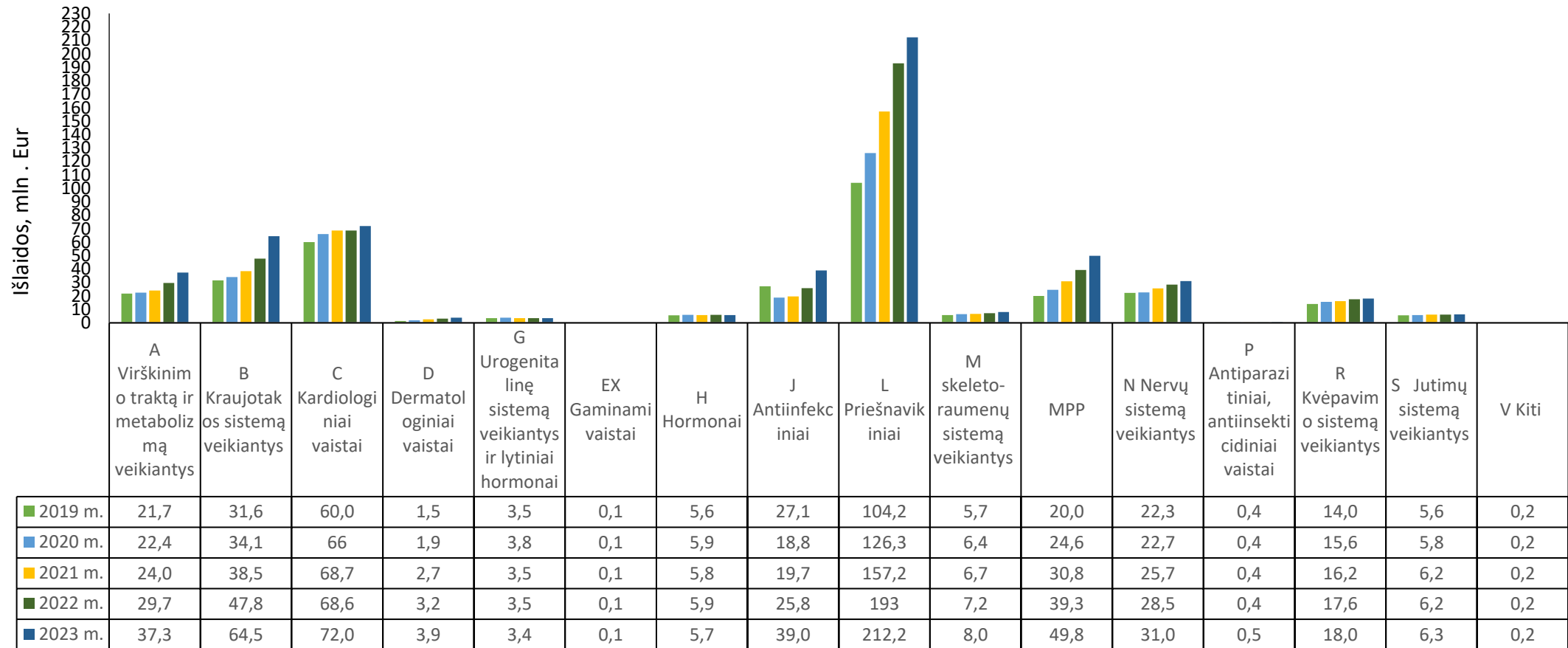

Nuosekliai didėja kompensuojamųjų vaistų ir MPP receptų skaičius ir vidutinė PSDF biudžeto išlaidų suma, tenkanti receptui, įskaitant* ir neįskaitant padengiamą pacientų priemoką, 2018 – 2023 m.

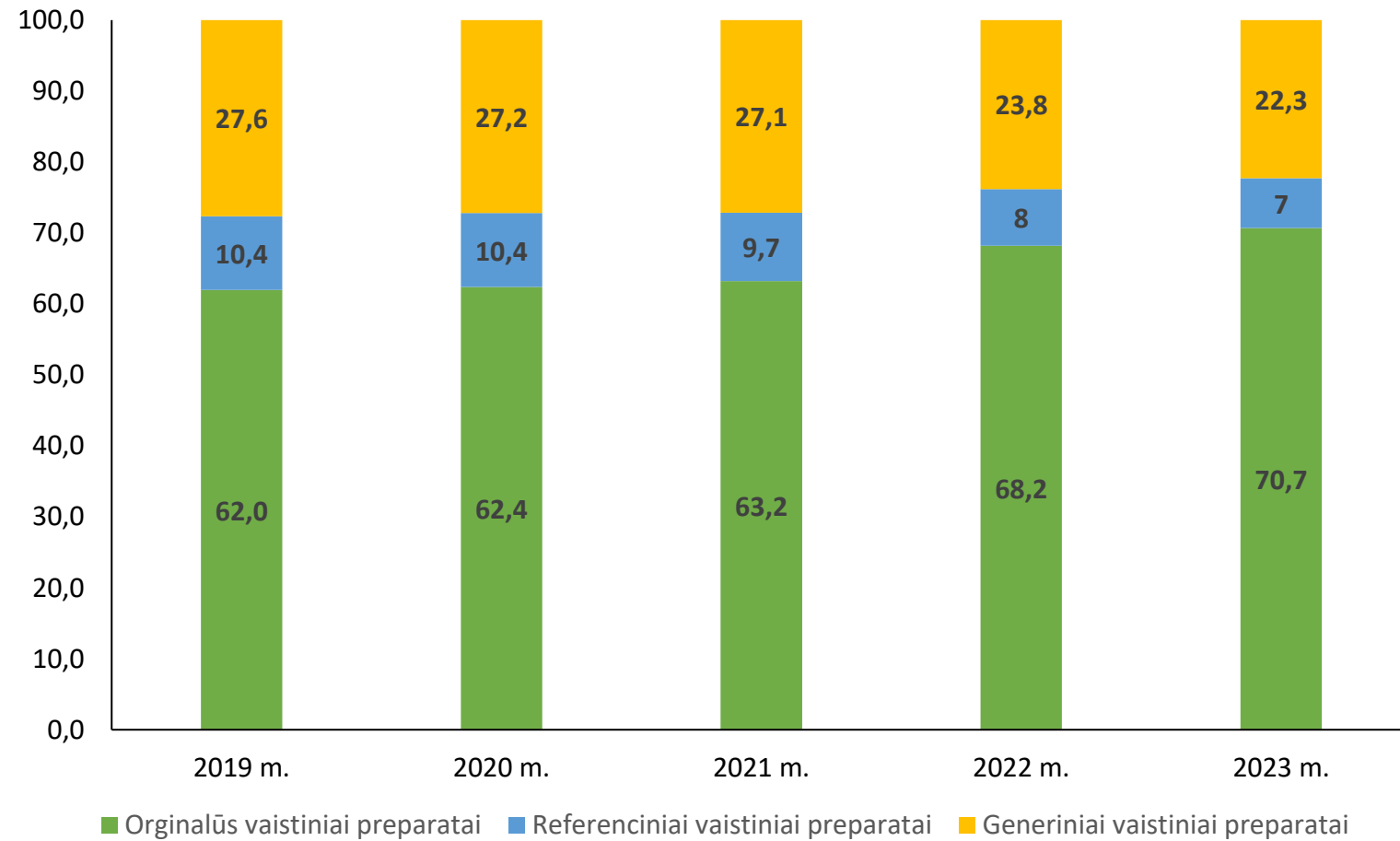

* Nuo 2020 m. liepos 1 d. prie PSDF biudžeto išlaidų kompensuojamiesiems vaistams ir MPP pridedama ir padengiama pacientų priemoka

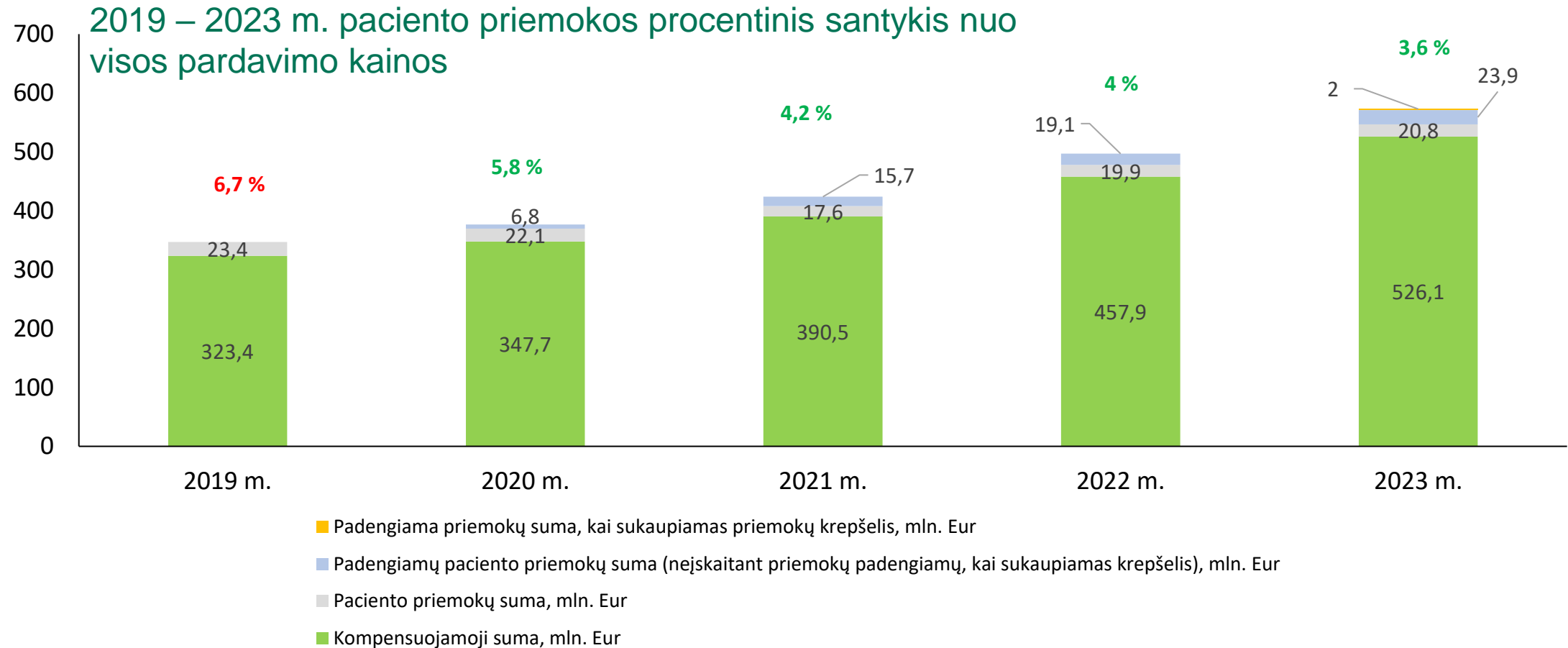
Didžiausios PSDF biudžeto išlaidos - vaistams, skiriamiems onkologinėms ligoms gydyti, kurios penkerių metų laikotarpyje išaugo net du kartus

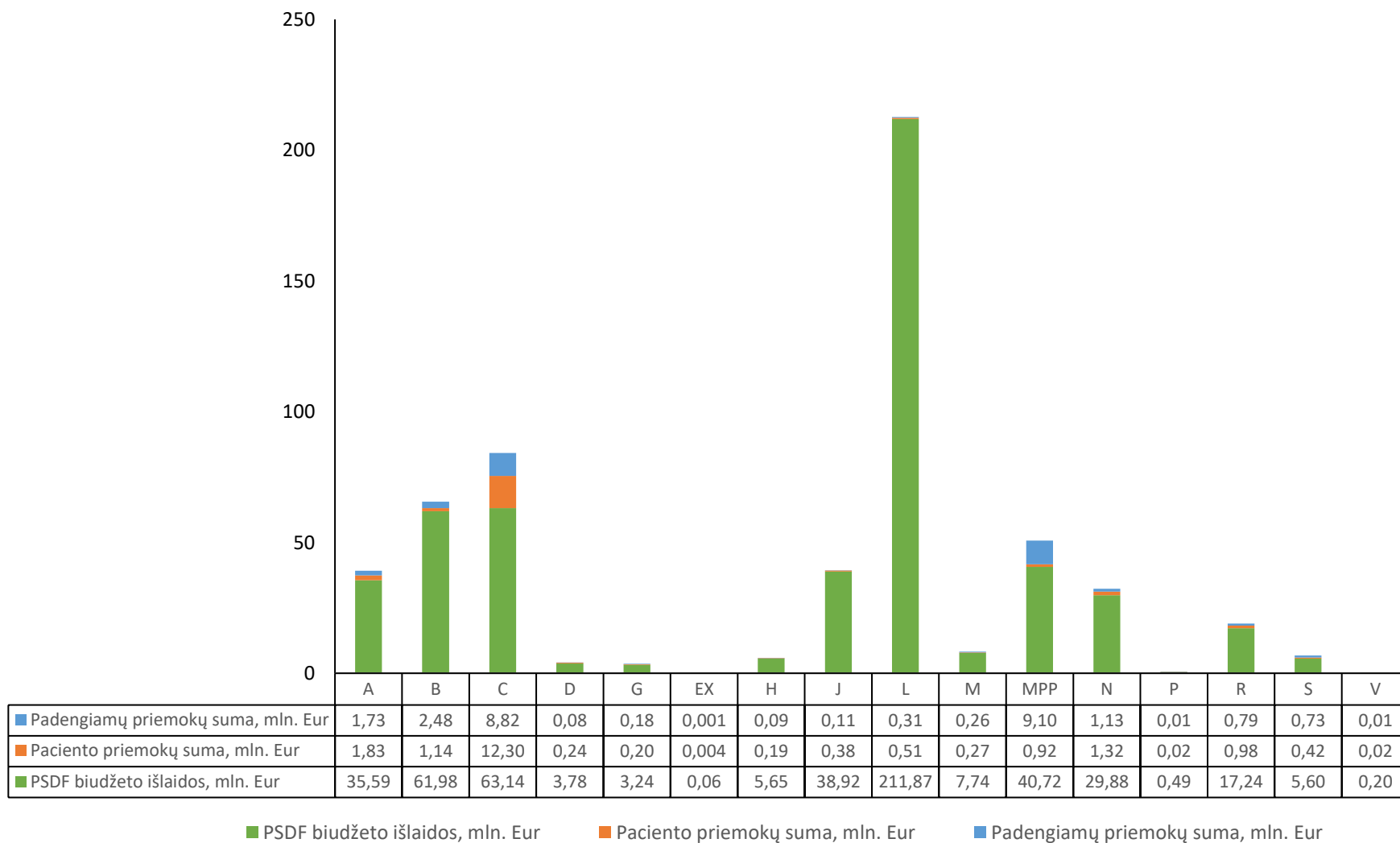
PSDF biudžeto išlaidos originalių (patento saugomų) vaistų kompensavimui pasiekė 70 procentų

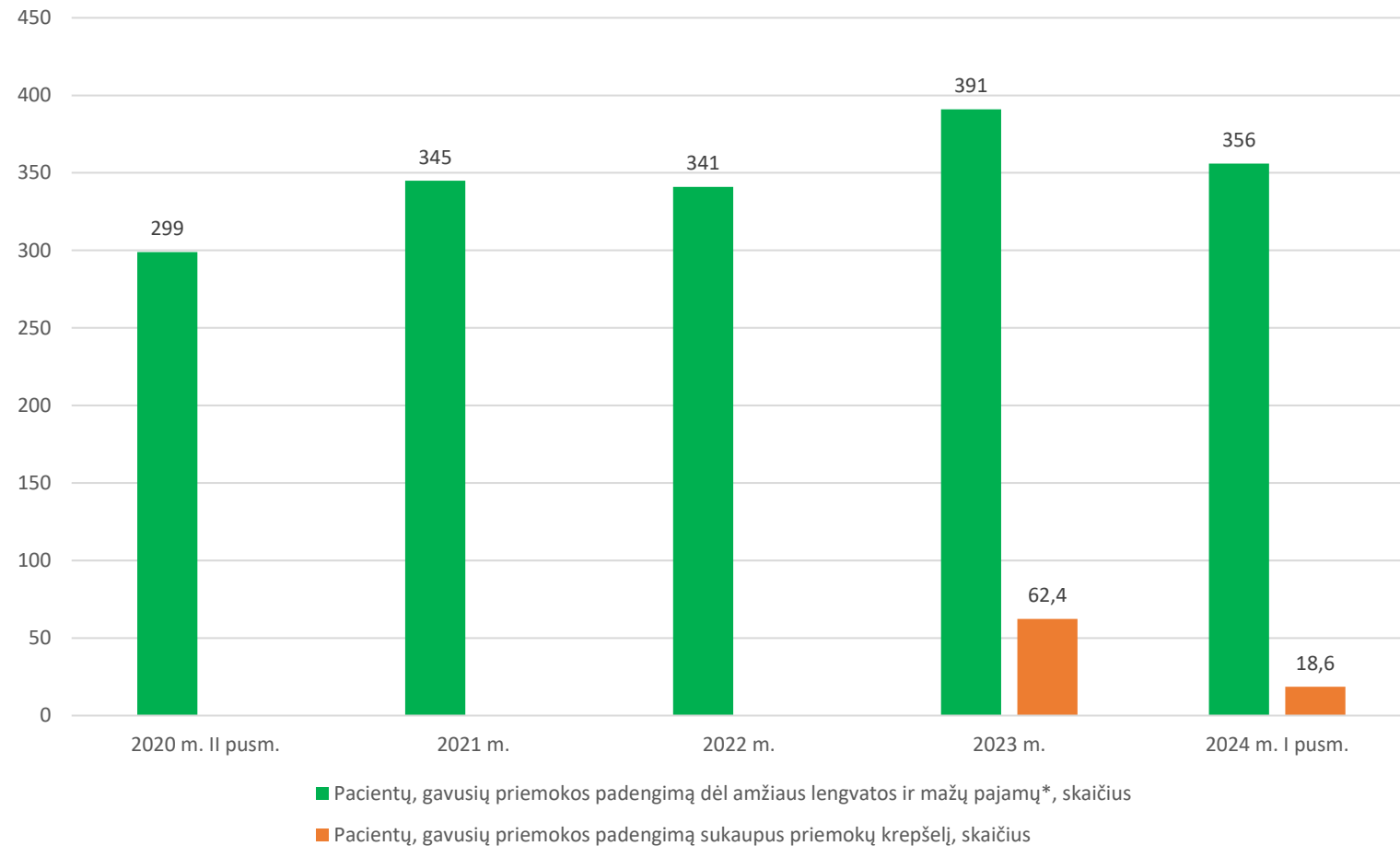
Nuosekliai mažėja pacientų sumokėtos priemokos už kompensuojamuosius vaistus

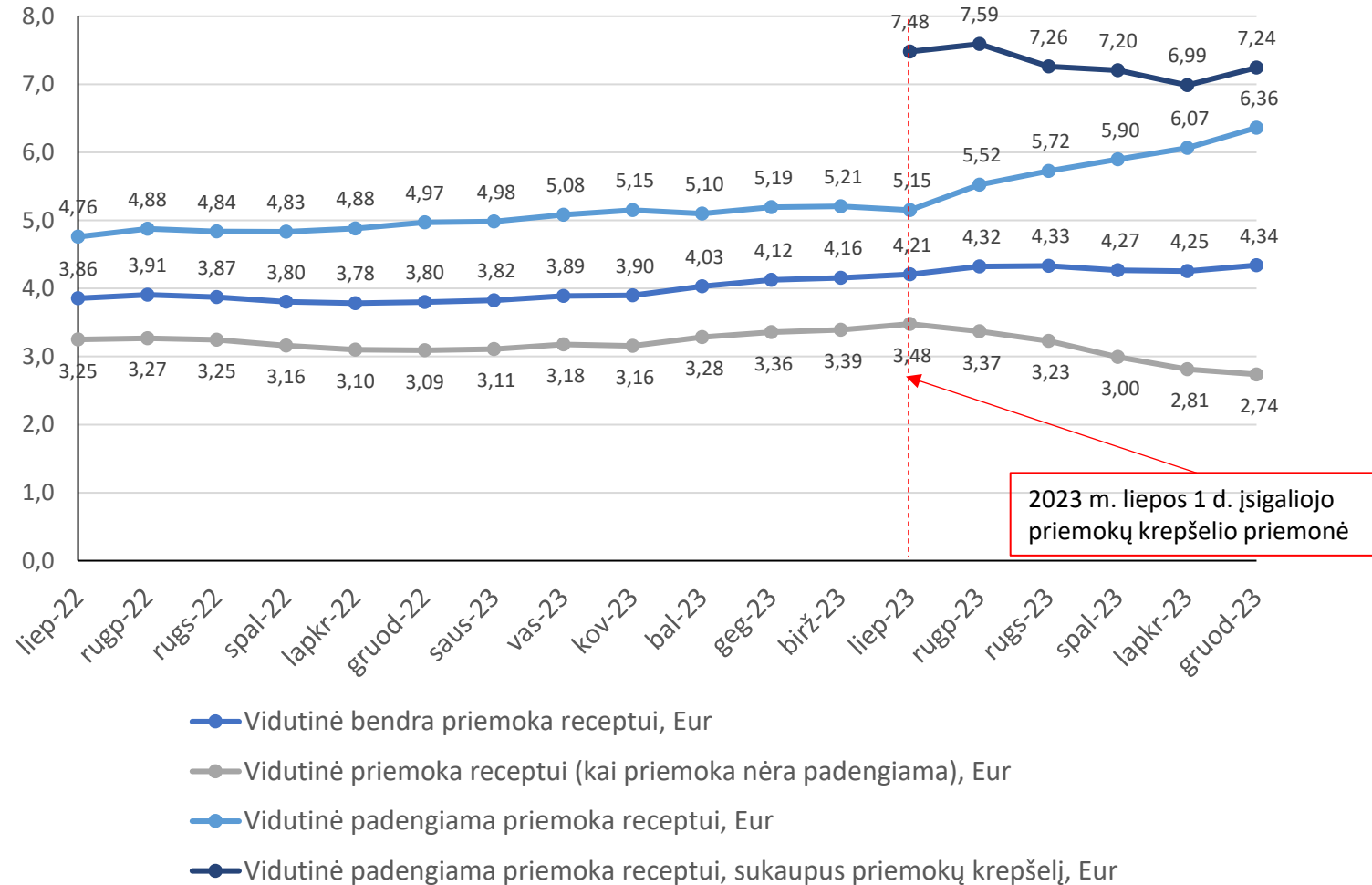
Visose vaistų grupėse 2023 m. PSDF biudžeto išlaidos sudarė didžiausią įsigijimo išlaidų sumos dalį

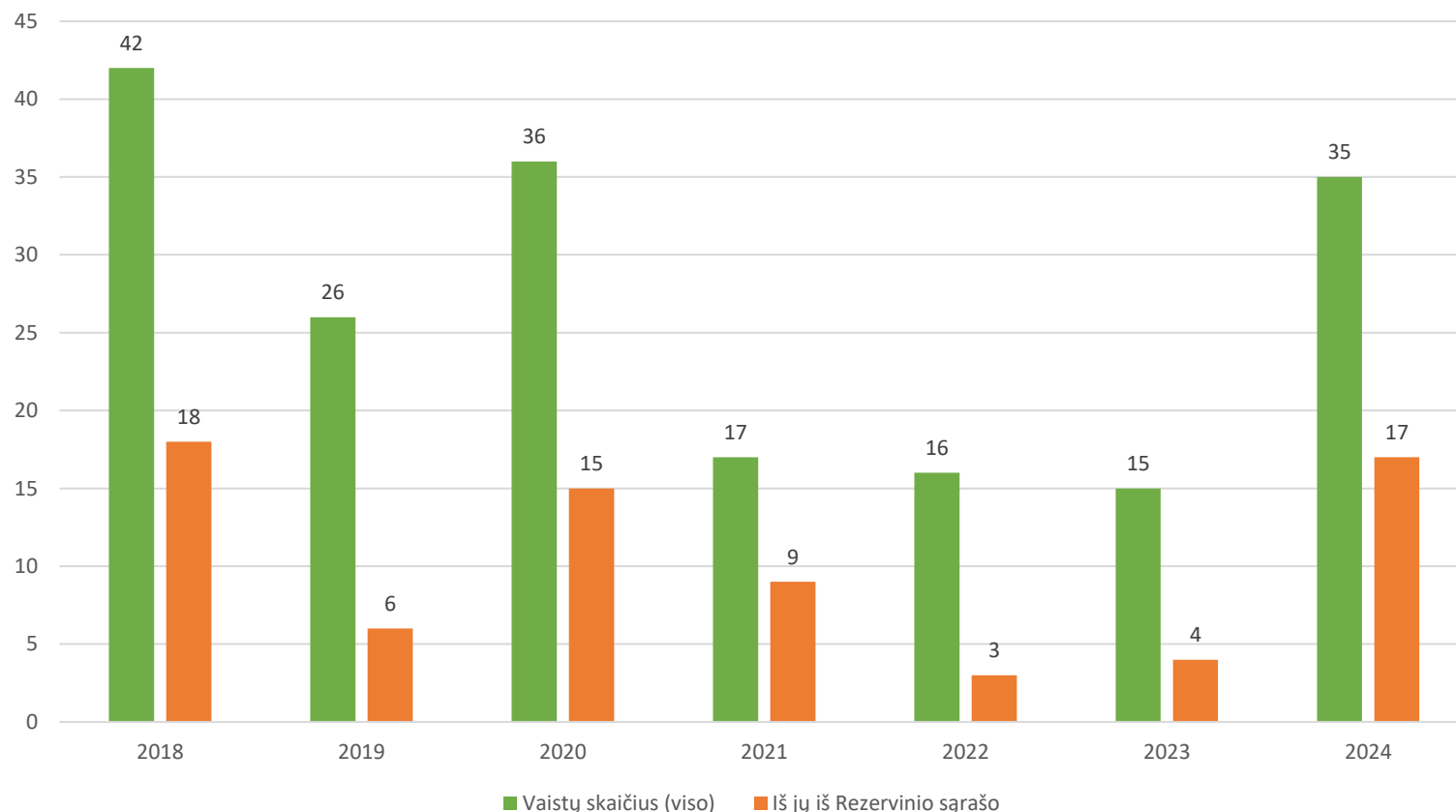
Kasmet 28 - 32 proc. pacientų, vartojančių kompensuojamuosius vaistus, yra dengiamos priemokos

Vidutinė paciento priemoka, tenkanti vienam receptui, sumažėjo pritaikius priemokos padengimo lengvatą, kai sukaupiamas priemokų krepšelis (nuo 2023 m. liepos mėn.)

2024 metais iš Rezervinio vaistų sąrašo į Kompensuojamųjų vaistų sąrašą įrašytų naujų kompensuojamųjų vaistų skaičius buvo didžiausias per paskutinius šešis metus

*Artimiausiu metu dar 6 naujos vaistų pozicijos iš Rezervinio vaistų sąrašo bus įrašytos į A sąrašą

2024 m. į Ligų ir kompensuojamųjų vaistų joms gydyti sąrašą (A sąrašą) įrašyti nauji vaistai, skiriami įvairioms ligoms gydyti (1)

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
1	<i>Biktegravirum et Emtricitabinum et Tenofovirum</i>	B20–B24	ŽIV
2	<i>Azacitidinum</i>	C92.0	Ūminė mieloblastinė leukemija
3	<i>Guselkumabum</i>	M07	Psoriazinis artritas
4	<i>Atezolizumabum</i>	C34	NSLPV adjuvantiniam gydymui
5	<i>Apalutamidum</i>	C61	Prostatos navikas
6	<i>Nintedanibum</i>	J60–J70; J84; J99; D86.0	Lėtinė plaučių fibrozė
7	<i>Osimertinibum</i>	C34	Plaučių navikas
8	<i>Dapagliflozinum</i>	I50	Lėtinis širdies nepakankamumas su sumažėjusia išstūmimo frakcija(≤ 40 proc.), esant II–IV NYHA funkicinei klasei.
9	<i>Olaparibum</i>	C56, C57, C48	Kiaušidžių, kiaušintakių arba pilvaplėvės navikai
10	<i>Pembrolizumabum</i>	C00–C10, C12–C14, C30–C32	Galvos ir kaklo plokščialąstelinė karcinoma
11	<i>Empagliflozinum</i>	I50	Lėtinis širdies nepakankamumas su sumažėjusia išstūmimo frakcija(≤ 40 proc.), esant II–IV NYHA funkicinei klasei.
12	<i>Upadacitinibum</i>	M45	Ankilozinis spondilitas
13	<i>Cemiplimabum</i>	C44	Odos plokščiųjų ląstelių karcinoma

2024 m. į A sąrašą įrašyti nauji vaistai, skiriami įvairioms ligoms gydyti (2)

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
14	<i>Pertuzumabum et Trastuzumabum</i>	C50	Neoadjuvantiniam HER2 teigiamam vietiškai išplitusiam, uždegiminių ar ankstyvosios stadijos krūties vėžiu gydyti
15	<i>Sofosbuviras/ Velpatasviras</i>	B18.2	Lėtinė hepatito C viruso infekcija
16	<i>Dapagliflozinas</i>	N18	Lėtinė inkstų liga
17	<i>Zanubrutinibas</i>	C91.1	Lėtinė limfocitinė leukemija
18	<i>Avelumabas</i>	C65–C68	Urotelio karcinoma
19	<i>Rozuvastatinas/ Ramiprilis</i>	I10–I11	Pirminė hipertenzija
20	<i>Tramadolis/ Paracetamolis</i>	C00–D48, G00–G99, M00–M99, S00–T31	Skausmo gydymui
21	<i>Venetoklaksas</i>	C92.0	Ūminė mieloidinė leukemija
22	<i>Bortezomibas</i>	E85.8, E85.9	Sisteminė lengvųjų grandinių amiloidozė
23	<i>Ciklofosfamidai</i>	E85.8, E85.9	Sisteminė lengvųjų grandinių amiloidozė
24	<i>Deksametazonas</i>	E85.8, E85.9	Sisteminė lengvųjų grandinių amiloidozė

2024 m. į A sąrašą įrašyti nauji vaistai, skiriami įvairioms ligoms gydyti (3)

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
25	Atogepantas	G43	Migrenos profilaktika
26	Ivakaftoras/ tezakaftoras/ eleksakaftoras	E84	Cistinė fibrozė
27	Ivakaftoras	E84	Cistinė fibrozė
28	Nivolumabas	C34	Plaučių vėžio pirmaeiliam gydymui
29	Ipilimumabas	C34	Plaučių vėžio pirmaeiliam gydymui
30	Valsartanas/ indapamidas	I10-I11, I15	Pirminė arterinė hipertenzija
31	Eptinezumabas	G43	Migrenos profilaktika
32	Empagliflozinas	I50	Suaugusiesiems, sergantiems simptominiu lėtiniu širdies nepakankamumu su išlikusia išstūmimo frakcija (> 40 proc.), esant II–IV NYHA funkicinei klasei.
33	Vericiguatas	I50	Širdies nepakankamumas
34	Upadacitinibas	K50	Krono ligos I ir vėlesnės eilės gydymui
35	Relugoliksas/ Estradiolis/ Noretisterono acetatas	D25	Gimdos fibroidų simptomams gydyti

2024 m. lapkričio-gruodžio mėn. iš Rezervinio vaistų sąrašo į A sąrašą bus įrašyti dar šeši nauji vaistai arba išplėstos jau kompensuojamų vaistų skyrimo terapinės indikacijos

Eil. Nr.	Tarptautinis vaisto pavadinimas	TLK-10-AM kodas	Liga
1	<i>Pembrolizumabas</i>	C50	Krūties vėžys (adjuvantinis/neoadjuvantinis gydymas)
2	<i>Pembrolizumabas</i>	C43	III stadijos melanomos adjuvantiniam gydymui
3	<i>Pembrolizumabas</i>	C54	Endometriumo karcinoma
4	<i>Rimegepantas</i>	G43	Migrenos gydymui
5	<i>Nirmatrelviras/ ritonaviras</i>	U07.1, U07.2	COVID-19 liga
6	<i>Dapagliflozinas</i>	I50	Simptominis lėtinis širdies nepakankamumas su išlikusia išstūmimo frakcija (> 40 proc.), esant II–IV NYHA funkciniai klasei

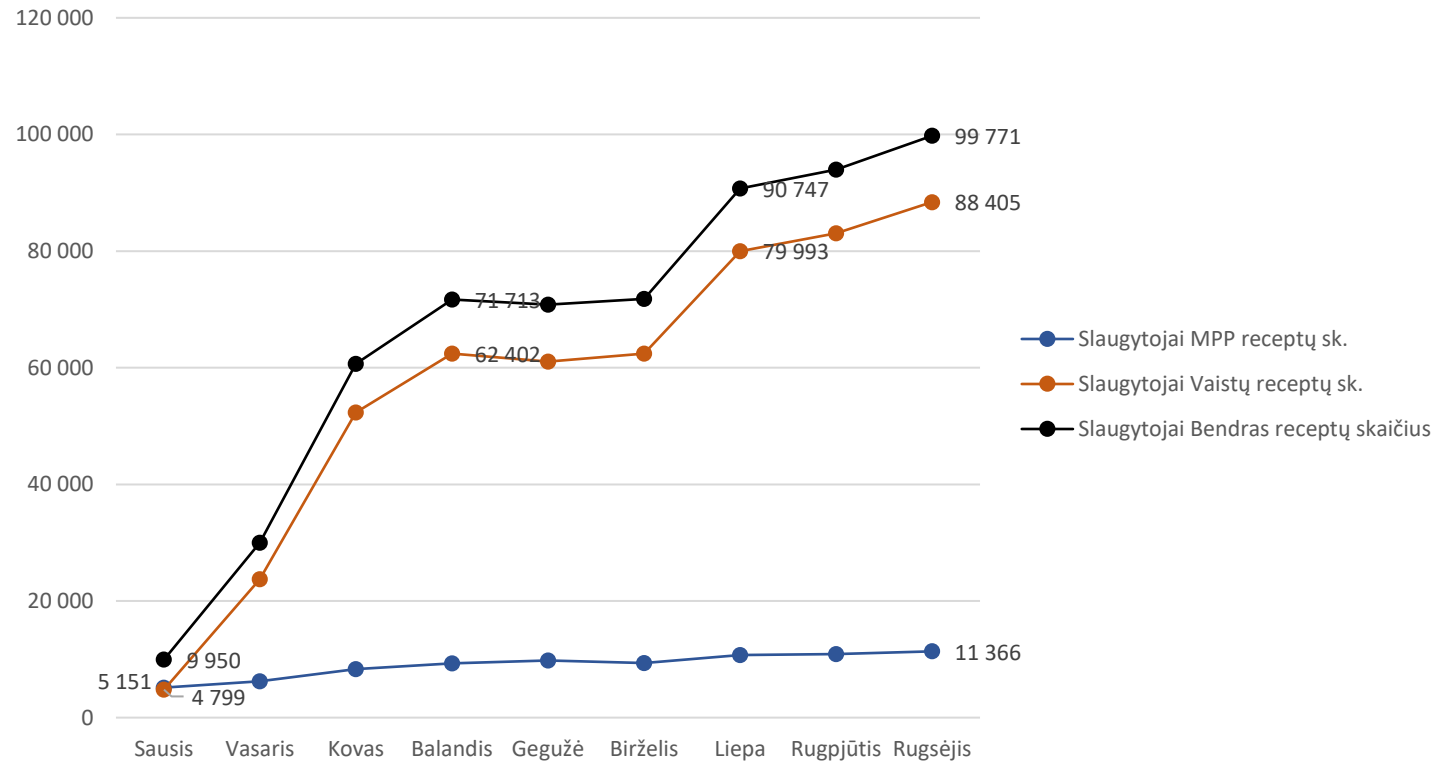
Nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. šeimos gydytojams nustatyta galimybė daugiau vaistų skirti savarankiškai

Pagal VLK siūlymą pakeistos kompensuojamųjų vaistų skyrimo sąlygos A sąraše, kuriuos gali skirti šeimos gydytojai pagal savo kompetencijas, nesiunčiant pacientų pas gydytojus specialistus konsultacijoms, kai pacientui yra patvirtinta konkreti diagnozė:

- Migrenos gydymui skiriant triptanų preparatus
- Kūtinės anginos gydymui – ivabradiną, trimetazidiną, metoprololį su ivabradinu
- Širdies ritmo sutrikimams gydyti – amiodaroną, propafenoną, naujuosius antikoaguliantus
- Vaistus astmai gydyti
- Bronchektazėms gydyti skiriamus antimokrobinius vaistus
- Psoriazei gydyti - acitretiną, kalcipotriolį, kalcipotriolį su betametazonu
- Atopiniam dermatitui – pimekrolimą, takrolimą
- Statinų preparatus įvairių ligų gydymui

Skirdamas kompensuojamųjų vaistų šeimos gydytojas visais atvejais turi vadovauti konkrečios ligos gydymo tvarkos aprašais

Vis daugiau kompensuojamųjų vaistų ir MPP receptų išrašo slaugytojai

2024 m. padidintos MPP kompensavimo galimybės, papildytas C sąrašas (1)

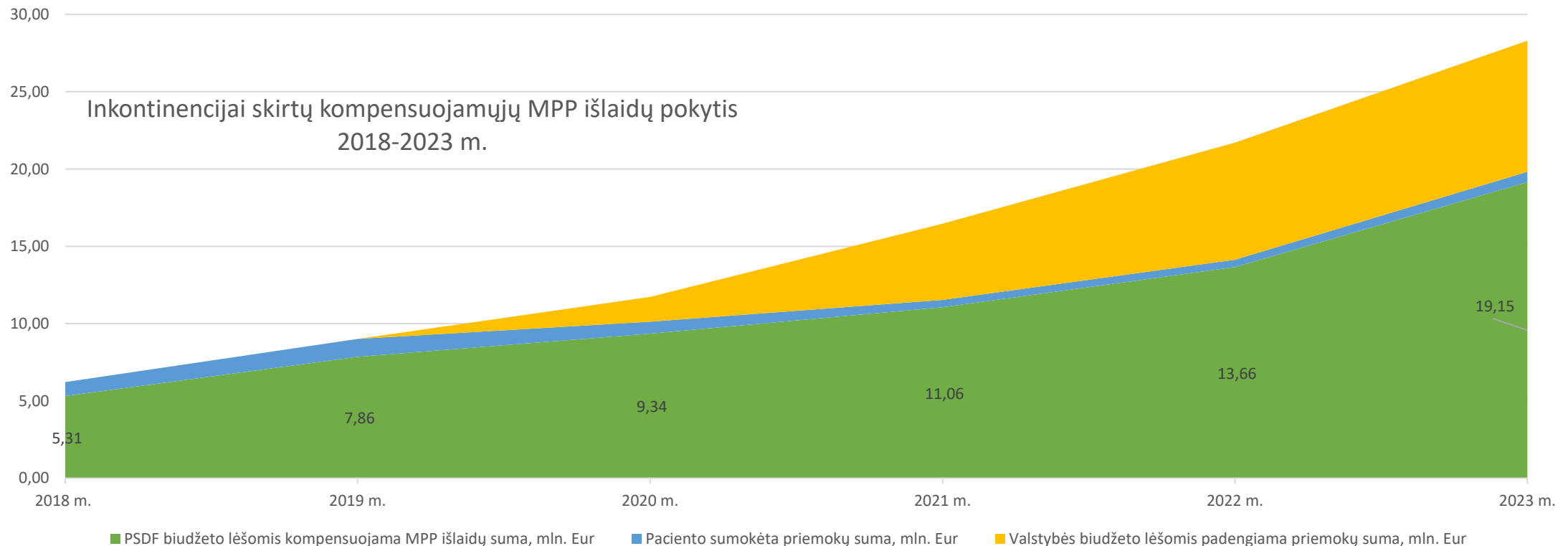
- Nuo 2024-02-01 patikslinta skyrimo sąlyga, kad adatos insulino švirkštikliams gestaciniu cukriniu diabetu (TLK-10-AM kodas O24.4) sergančioms nėščiosioms, naudojančioms specialų švirkštiklį insulinui suleisti, išrašoma 1 insulino adata per parą.
- kad nėščiosioms pirmąjį diagnozės nustatymo mėnesį galima skirti 150 juostelių – „17.1.10. nėščiosioms, sergančioms gestaciniu diabetu (TLK-10-AM kodas O24.4), – iki 150 juostelių per pirmus 3 mėnesius po gestacinio cukrinio diabeto diagnozės nustatymo, vėliau iki 50 juostelių per 3 mėnesius;“
- Per 2024 m. 10 mėnesių adatos insulino švirkštikliams buvo skirtos 3436 nėščiosioms
- Per 2023 m. 10 mėnesių - 3503 nėščiosioms

„35. Adatos insulino švirkštikliams	35.1. vaikams, sergantiems 1-ojo tipo cukriniu diabetu ir naudojančioms specialų švirkštiklį insulinui suleisti, išrašoma iki 2 insulino adatų per parą; 35.2. suaugusiems pacientams, sergantiems 1-ojo arba 2-ojo tipo cukriniu diabetu ir naudojančioms specialų švirkštiklį insulinui suleisti, išrašoma 1 insulino adata per parą; 35.3. gestaciniu cukriniu diabetu (TLK-10-AM kodas O24.4) sergančioms nėščiosioms, naudojančioms specialų švirkštiklį insulinui suleisti, išrašoma 1 insulino adata per parą.“
-------------------------------------	--

2024 m. padidintos MPP kompensavimo galimybės, papildytas C sąrašas (2)

- Nuo 2024-02-14 patikslinta išmatų rinktuvų skyrimo sąlyga, kad **esant suformuotai urostomai**, kuriai gali būti pritaikoma atskira dviejų dalių išmatų rinktuvams skirta plokštelė, paciento medicinos dokumentuose nurodomas klinikinės būklės pagrindimas, kodėl **skiriama atskirai pritaikoma išmatų rinktuvo plokštelė, esant diagnozei (R32, R33)**.
- Nuo 2024-07-01 kompensuojamas Nuolatinio gliukozės kiekio stebėjimo sistemos, sudarytos iš keičiamųjų **jutiklių ir siūstuvų, rinkinys viename gaminyje** .
- Per 2024 m. 10 mėnesių gliukozės jutiklių ir siūstuvų sistemos buvo skirtos 5306 asmenims
- Per 2023 m. 10 mėnesių - 4762 asmenims

Per penkis metus kompensuojamų inkontinencijai skirtų MPP išlaidų dalis padidėjo daugiau kaip 3 kartus, pacientų sumokamų priemokų už šias priemones dalis nedidėja

2024 m. padidintos MPP kompensavimo galimybės, papildytas C sąrašas (3)

- Nuo 2024-07-01 kompensuojami enteriniai mišiniai:
 - Skiriama paciento enterinės mitybos terapijai namuose, kai enterinė mitybos terapija yra vienintelis būdas užtikrinti maistinių medžiagų bei energijos poreikius suaugusiesiems ir vaikams, esant TLK-10-AM kodams E40-E43, E45, R13, R63.3 ir turintiems gastrostomą (TLK-10-AM kodas Z93.1) arba ileostomą (TLK-10-AM kodas Z93.2), arba nazogastrinį zondą.
 - Enterinės mitybos terapiją namuose pacientui skiria asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios tretinio lygio gastroenterologijos, reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugas naujagimiams, vaikams ir suaugusiesiems, mitybos terapijos grupės gydytojas dietologas, gydytojas anesteziologas reanimatologas arba vaikų intensyviosios terapijos gydytojas, gydytojas gastroenterologas arba gydytojas vaikų gastroenterologas.
 - Mitybos terapijos grupės gydytojui enterinius mišinius paskyrus pirmą kartą, vėliau turi teisę tęsti jų skyrimą pagal sudarytą mitybos planą bet kurios profesinės kvalifikacijos gydytojas.
 - Kas 4–6 mėnesius reikalinga gydytojo dietologo pakartotinė konsultacija.
 - Enteriniai mišiniai kompensuojami 80 proc. lygmeniu

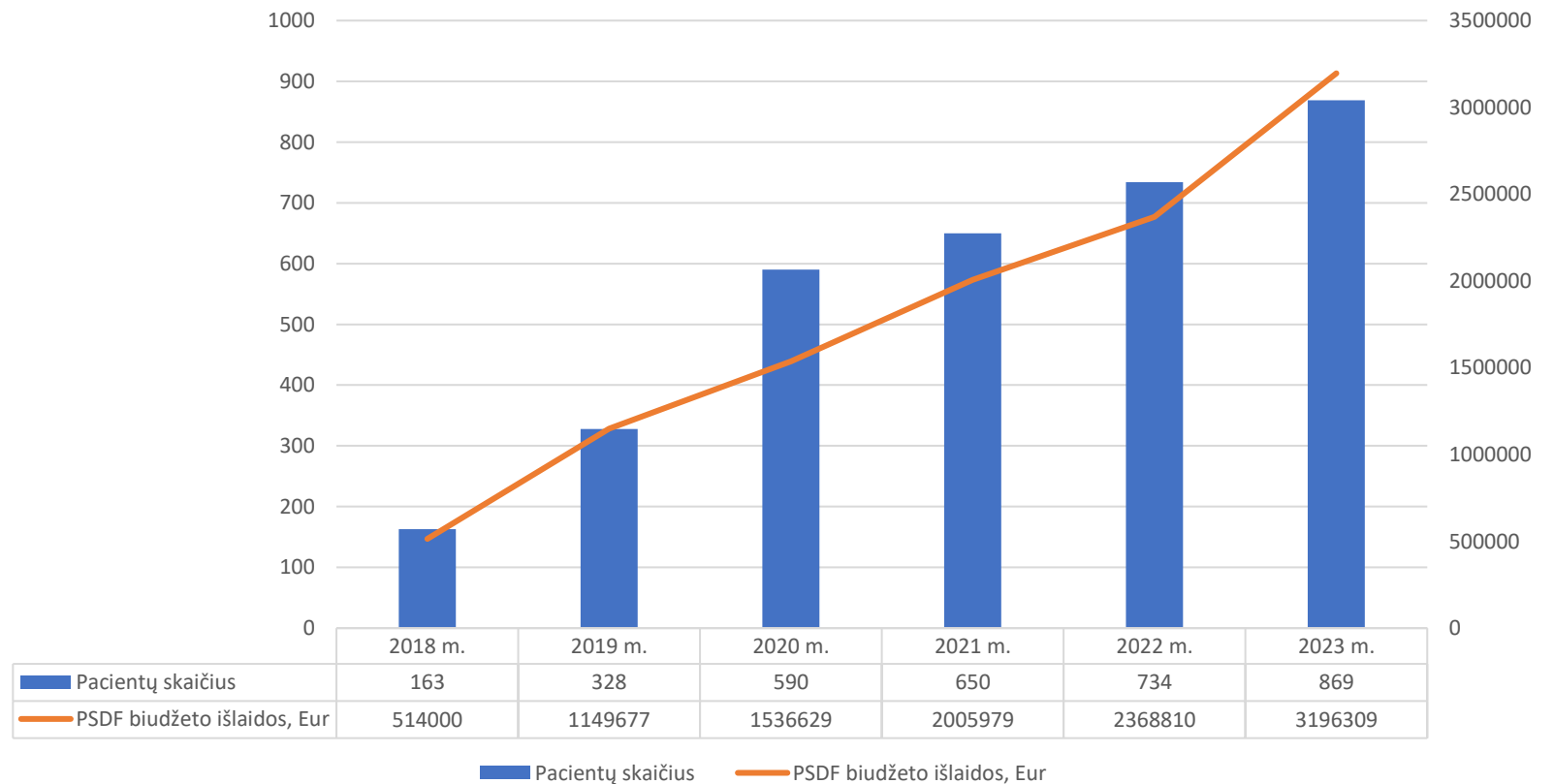
2024 m. padidintos MPP kompensavimo galimybės, papildytas C sąrašas (4)

- Nuo 2024-11-05 kompensuojamos MPP skirtos enterinei mitybai:
- **Lašinimo sistema** enterinės mitybos mišiniams lašinti, **gravitacinė** - skiriama taikant enterinės mitybos terapiją namuose dėl virškinimo sistemos sutrikimų, esant TLK-10-AM kodams E40–E43, E45, R13, R63.3, pacientams, turintiems gastrostomą (TLK-10-AM kodas Z93.1) arba ileostomą (TLK-10-AM kodas Z93.2), arba nazogastrinį zondą. Išrašoma ne daugiau kaip 30 vnt. per mėnesį.
- **Prailginimo vamzdelis sujungti su gastrostoma** - skiriamas taikant enterinės mitybos terapiją namuose dėl virškinimo sistemos sutrikimų, esant TLK-10-AM kodams E40-E43, E45, R13, R63.3, pacientams, turintiems gastrostomą (TLK-10-AM kodas Z93.1) arba ileostomą (TLK-10-AM kodas Z93.2). Išrašoma ne daugiau kaip 1 vnt. per mėnesį

Kasmet didėja insulino pompų nuomos paslaugas gaunančių asmenų skaičius

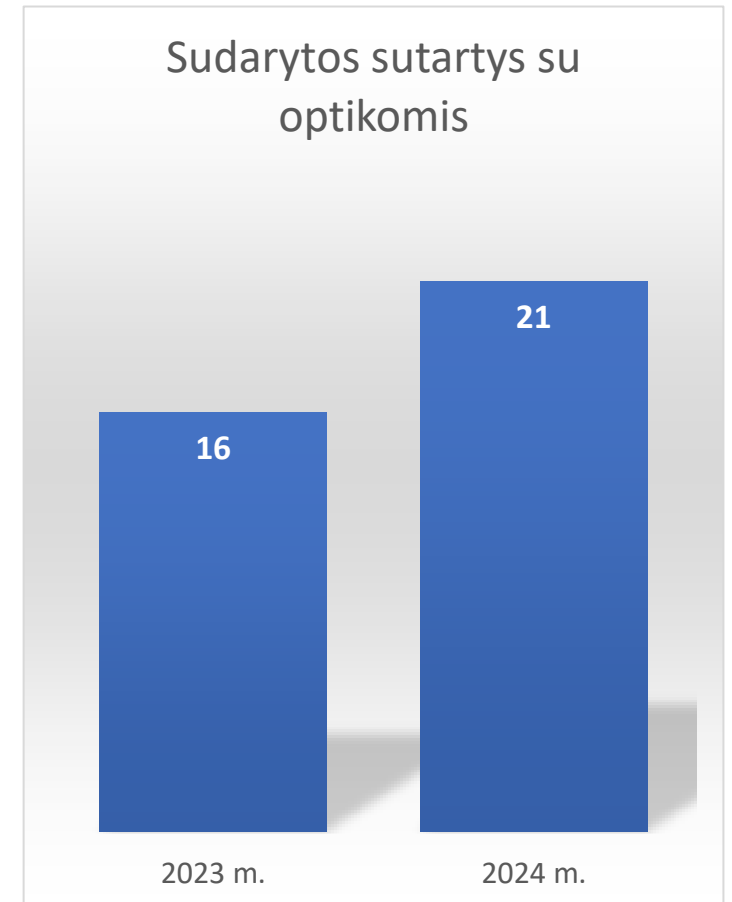
- Nuo 2018 m. nuomojamos insulino pompos su glikemijos duomenų įvertinimo, naudojant diagnostines juosteles gliukozės kiekiui nustatyti, funkcija ir insulino pompos su glikemijos įvertinimo, naudojant nuolatinio gliukozės matavimo jutiklį, ir insulino išvirkštimo sustabdymo, esant mažai gliukemijai, funkcija.

2018-2023 m. insulino pompų nuomos išlaidų kompensavimas

Nuo 2024 m. akinių lęšiai kompensuojami visiems vaikams iki 7 metų

- Nuo 2024 m. balandžio 1 d. Pagal SAM 2006-03-31 įsakymą Nr. V-234 akinių lęšiai gali būti kompensuojami:
 - **ir vaikams, ir suaugusiems pacientams**, kurių geriau reginčios akies geriausiai koreguotas regos aštrumas **neviršija 0,5 regos aštrumo**. Šiems asmenims akinių lęšių bazinė kaina kompensuojama **100** procentų.
 - **vaikams iki 7 metų** akinių lęšiai kompensuojami neatsižvelgiant į jų regėjimo aštrumą. Akinių lęšių bazinė kaina kompensuojama **70** procentų (išskyrus vaikus, kurių koreguotas regos aštrumas neviršija 0,5).
- Akinių lęšiai **vaikams** pagal gydytojų siuntimus kompensuojami ne dažniau kaip kartą per **1 metus**;
- Akinių lęšiai **suaugusiems** pagal gydytojų siuntimus kompensuojami ne dažniau kaip kartą per **2 metus**.

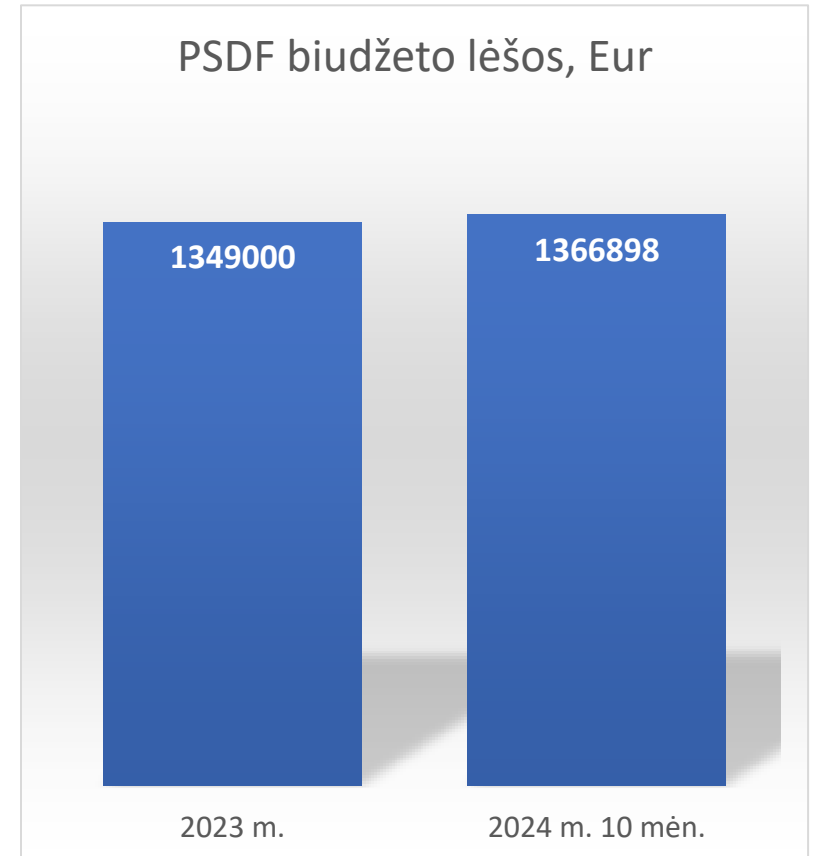
Gerėja aprūpinimas ortodontiniais aparatais

Vaikams ortodontinio gydymo laikotarpiu gali būti skiriami šie kompensuojamieji ortodontiniai aparatai:

- ortodontinė plokštelė kiekvienam žandikauliui;
- ortodontinis treneris;
- greitojo plėtimo aparatas;
- abiejų žandikaulių funkcinis aparatas;
- viršutinio žandikaulio veido kaukė;
- viršutinio žandikaulio distalinis tempimo aparatas;
- ortodontinis sraigtas, skirtas skeletinei atramai;
- breketų sistema.

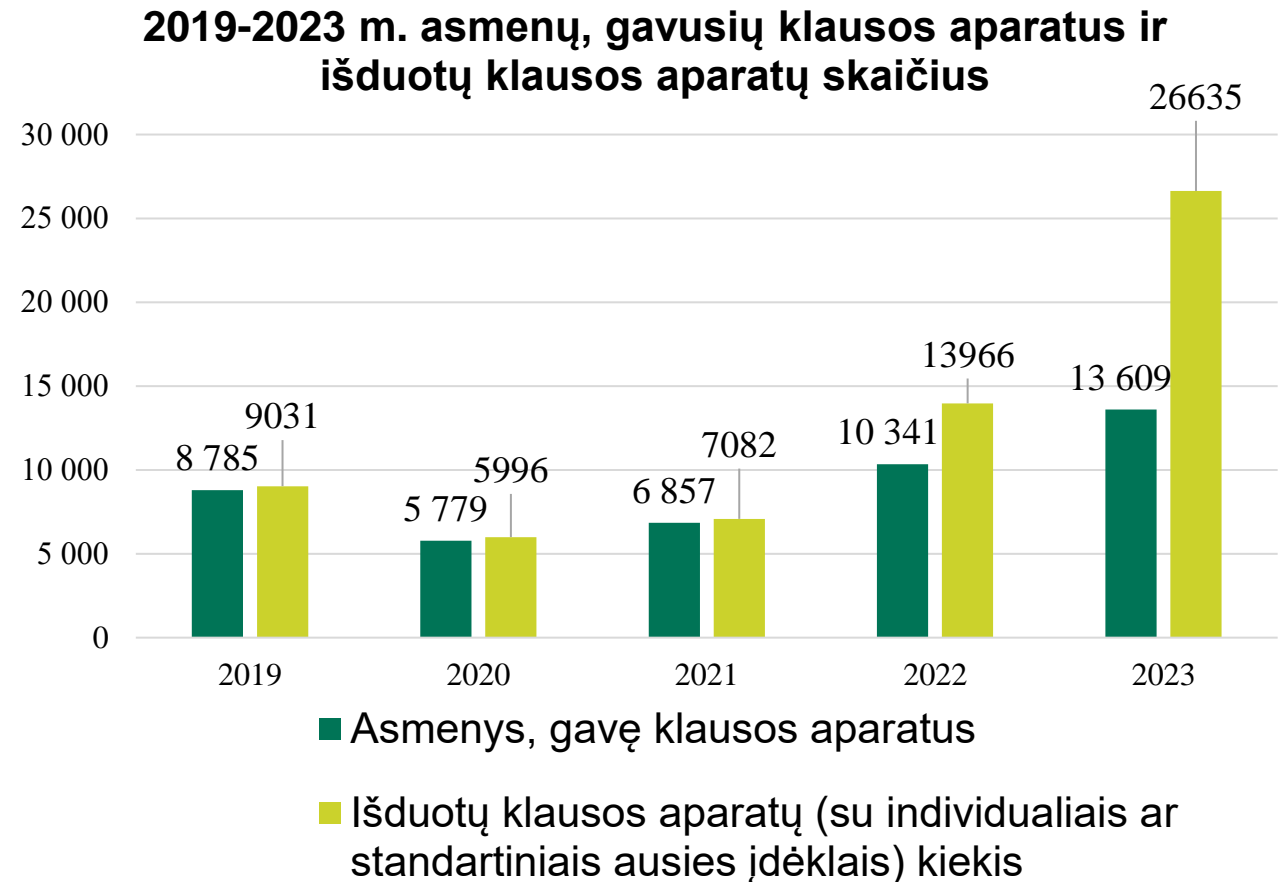
2024 m. patvirtintos naujos ortodontinių plokštelių kiekvienam žandikauliui ir breketų sistemų bazinės kainos.

Per 2023 m. kompensuojamaisiais ortodontiniais aparatais aprūpinti 6 822 vaikai, per 2024 m. 10 mėn. – 4 868 vaikai.

Ketverius metus didėja išduodamų klausos aparatų ir gaunančių asmenų skaičius

- Kompensuota suma klausos aparatams per pastaruosius ketverius metus išaugo penkis kartus: nuo 1,4 mln. 2020 metais iki 6,9 mln. 2023 metais.

Atvirumas

Bendradarbiavimas

VALSTYBINĖ LIGONIŲ KASA
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Atsakomybė

Vaistų kompensavimo skyriaus vedėjas E. Stropus
tel. (+370 5) 2370 715, el. p. evaldas.stropus@vlk.lt

Medicinos priemonių kompensavimo skyriaus vedėjas G. Baranauskas
tel. (+370 5) 2364 197, el. p. giedrius.baranauskas@vlk.lt